

Србија је на опасној граници задужености и у овом тренутку јој је програм са ММФ-ом потребнији него пре неколико месеци, каже представник ММФ-а у Београду Богдан Лисоволик.

Смањење субвенција, замрзавање плата и пензија и повећање ПДВ-а, кораци су које нова влада треба озбиљно да размотри како би одржала под контролом буџет, каже у интервјуу за РТС шеф канцеларије ММФ-а у Србији Богдан Лисоволик.

Лисоволик је упозорио да је Србија на опасној граници задужености и да јој је у овом тренутку програм са ММФ-ом потребнији него пре неколико месеци. Са првим човеком ММФ-а у Србији разговарала је Весна Дамјанић Бранковић.

Господине Лисоволик, српски политичари и економисти вас помињу свакодневно. Да ли вам придају већи значај него што реално јесте?

Лисоволик: Не бих да преувеличавам мој утицај. Улога ММФ-а је да води рачуна о макроекономској стабилности која је под лупом на светском нивоу и због тога смо ми у средишту пажње, јер морамо да понудимо решења.

Да ли имате утицај овде у Србији, као организација?

Лисоволик: Не бих то посматрао као утицај. Ми годинима имамо добре односе са српским званичницима и грађанима. Како ми морамо боље да разумемо Србију, тако и Србија мора да разуме ММФ. Није реч о утицају, већ о ономе шта нудимо као решења за економске проблеме.

Која решена бисте предложили новој влади?

Лисоволик: Као и други посматрачи, волели бисмо да се влада чим пре формира и да брзо почне да ради у интересу Србије. Важно је да, прво, уради реалан и штедљив ребаланс буџета за ову годину, друго, да усвоји план којим ће под контролом да држи јавни дуг и треће, да усвоји програм за покретање привредног раста.

Када бисте ви били у позицији министра финансија Србије, које три мере бисте одмах применили како бисте средили стање у буџету?

Лисоволик: Нисам у тој позицији, али што се препоруке наше институције тиче, не бих да говорим унапред. Мисија ММФ-а, односно наши стручњаци ће доћи за неколико недеља уколико буде позива владе и на основу детаљне анализе ће понудити предлог мера.

Али како вам се чини најава господина Динкића да плате и пензије неће бити замрзнуте?

Лисоволик: Што се тиче најбоље економске политике, треба максимизирати све опције. Ризично би било искључити једну од њих прерано, када се нема потпун увид у озбиљност ситуације и када постоји ризик кризе из еврозоне. Да ли ће стварно бити потребно да се замрзну плате и пензије, знаће се тек након пресека свеобухватне ситуације у буџету.

Како вам се чини могућност да се смање субвенције, колико би то помогло буџету?

Лисоволик: Било би добро да се реформише систем субвенција, како би био ефикаснији. Временом субвенције треба смањити, што у овом тренутку раде многе земље европске уније и Србија би требало да следи такав пример.

Поменули сте и јавни дуг, да ли је, према вашем мишљењу, Србија на граници могућност да отплаћује дугове?

Лисоволик: Да, ситуација са јавним дугом је озбиљна и није лако финансирати буџет, али је изводљиво са добром политиком. Треба план да се смањи дефицит, а то подразумева и неке тешке одлуке у циљу смањења трошкова. Такав план може да повећа поверење инвеститора и њихову спремност да финансирају државу.

Какве тешке одлуке?

Лисоволик: Доћи ће се до тога да мора да се ограничи јавна потрошња. Биће то понекад тезак, али користан корак за нову владу.

Да ли то укључује и повећање пореза?

Лисоволик: Потребна је равнотежа између повећања пореза и смањења потрошње. Не треба само ићи на повећање пореза, јер је наше искуство показало да је смањење потрошње далеко ефикасније у подршци економском расту. Ипак повећање, рецимо, ПДВ-а, може да се узме у обзир као једна опција.

Док чекамо владу и нову мисију ММФ-а из Вашингтона, да ли мислите да је Србији потребнија помоћ сада него пре пет месеци када је аранжман прекинут?

Лисоволик: Добро питање. Пре неколико месеци било је више новца у каси трезора, тако да би се могло рећи да је програм са ММФ-ом потребнији сада. Ипак, овде није реч само о питању финансирања. Важније је да ли ће новој влади бити потребан програм усаглашен са ММФ-ом. Дакле, није важан само новац који ММФ потенцијално може да да или да привуче инвеститоре, већ и ефикасан пакет мера који ће помоћи да економија изађе из кризе.

(РТС)